

[Iver Poulsen.]

sikre en ligelig repræsentation af de forskellige anskuelser ude i befolkningen.

I forbindelse med ministerens lovforslag vil jeg da gerne lige minde om de uafhængiges lovforslag fra 1961, der gik ud på — det står i bemærkningerne — ophævelse af spærrereglerne og forsøg på at bringe valgloven i overensstemmelse med grundloven. Derfor kan vi under ingen omstændigheder gå med til en skærpelse af spærrereglerne, og det forslag, der foreligger her i dag, er en skærpelse, idet antallet af underskrifter forlanges sat op fra de 10.000 til $\frac{1}{175}$ af de ved sidste valg afgivne stemmer, hvilket vil sige sådan noget som 14.500 stemmer, som et mandat kostede i gennemsnit ved sidste valg. Men vi har tidligere givet udtryk for, at hvis den spærreregul, som går på selve valgresultatet, kunne blive lempet, så havde vi ikke noget imod, at man hævede antallet af underskrifter. Jeg har engang her fra talerstolen nævnt et tal, jeg har sagt: måske 15.000, og ved første behandling af det lovforslag, der blev fremsat sidste år, sagde mit partis ordfører, at vi ikke havde noget imod en ajourføring af dette tal; det skulle måske hæves noget. Om $\frac{1}{175}$ er det rigtige, er jo vanskeligt at sige, men 10.000, det er i hvert fald et tal, som man er kommet til netop ved det at tænke på et tal; det er ikke noget, der kan sagligt begrundes.

Nu synes man, det kan være passende, fordi vælgermassen er blevet større, at hæve tallet til 20.000, og så varer det måske ikke så længe, før de store partier hitter ud af, at de kan skærpe spærrereglen ved at hæve det til 30.000, man ved det ikke. Derfor er vi efter nøje overvejelse kommet til det resultat, at det er i hvert fald rart at have noget ganske konkret at holde sig til, og det får man jo. Hvor sagligt det er, ved jeg ikke, men det er i hvert fald mere sagligt end det at tænke på et tal, som store partier kan ændre, når det passer dem.

Derfor kan vi godt gå med til, at man hæver antallet af underskrifter fra 10.000 til $\frac{1}{175}$ af de afgivne stemmer ved sidste valg; men som jeg sagde før, det er under den bestemte forudsætning, at der sker en tilsvarende svækkelse af de spærreregler, der ligger i selve valget. Vi ønsker spærrereglerne i selve valgresultatet fjernet, sådan

at de vanskeligheder, et lille nyt parti skal overvinde for at få andel i tillægsmandaterne, skal ligge forud for valget. Når de vanskeligheder er overstået, skal det lille parti have nøjagtig de samme vilkår som de større partier, og det har man ikke, når man placerer spærrereglerne i valgresultatet; det har de uafhængige jo praktiske erfaringer for. Vi oplevede to valg, i 1953 og 1957, hvor man overhovedet ikke beskæftigede sig med den politik, de uafhængige stod for, men kastede sig ud i en usaglig stemmespildskampagne og sagde: det er fuldstændig ligegyldigt, hvad de mennesker mener politisk, I skal ikke stemme på dem, for de får ikke stemmer nok, de skal op på 60.000 — som vil skulle dengang. Det var den eneste kampagne, der blev ført imod de uafhængige, og det tør vel nok siges, at den var uretfærdig og usaglig. Derfor er det som sagt en betingelse for, at vi kan gå med til at ændre antallet af anmeldere og hæve det til $\frac{1}{175}$, at der slækkes i det mindste tilsvarende i de spærreregler, der ligger i selve valgresultatet. Det kan vi naturligvis ikke vente at få ørenlyd for, men jeg vil da sige her, at vi til anden behandling vil stille ændringsforslag på dette punkt.

Med hensyn til bortfald af folketingsmedlemmers ret til at anmelde et parti synes vi, tanken er rigtig, og den kan vi tilslutte os.

Vi er naturligvis også meget glade for, at gyldighedsfristen for anmeldelserne nu udvides, sådan at de gælder en valgperiode. Det er meningsløst, at man skal udsættes for, som retsforbundet blev det i 1963, at skulle ud og foretage indsamling af underskrifter to gange, så den ændring er vi meget tilfredse med.

Hvad angår det tyske mindretal, kan vi også gå ind for den af ministeren foreslåede bestemmelse.

Vi finder det endvidere fuldkommen rigtigt og rimeligt, at stillerne skal underskrive kandidatlisten. Det er noget, som jeg altid personlig har brugt, men jeg ved jo, at det ikke bruges alle steder, og jeg ved jo også, at det har været årsag til visse uheldige komplikationer. Derfor er det efter vor opfattelse helt korrekt og rigtigt, at stillerne underskriver kandidatlisten eller en genpart, som der står. Det er en detalje, som jeg ikke må komme ind på her ved første be-